

OPONENTSKÝ POSUDEK

Disertační práce k získání akademického titulu doktor – Ph.D.

Autor: Ing. Kateřina Mičudová

Název: Úpadky podniků – využití predikčních modelů

Recenzent: doc. Ing. Emil Vacík, Ph.D.

Zjištění:

Doktorandka předložila disertační práci v rozsahu 184 strany základního textu, se šestnácti samostatnými přílohami včetně dotazníku s následně uvedených vybraných ukazatelů, údajů a modelů. Je zpracován seznamem literatury, elektronických zdrojů a vlastní publikační činností.

Stanoviska:

a) formální aspekty disertační práce:

Disertační práce je po formální stránce zpracována pečlivě. Text díla je uspořádán přehledně, odkazy na zdroje jsou v souladu s platnými citačními standardy, jazyk díla odpovídá vědecké stati. V textu uvedené tabulky a grafy jsou pochopitelné a vzhledem k obsahu díla relevantní. Použité vzorce jsou vhodně uvozeny.

b) obsah disertační práce:

Disertační práce řeší problematiku využití predikčních modelů při diagnostice úpadku podniků. Toto téma je neustále velice diskutované. Podniky, ale i další zainteresované subjekty hledají uchopitelné nástroje predikující jejich ekonomický vývoj, především pak hrozbu krizového vývoje. Prezentované nástroje mají svoji historii a je účelné podrobit je prověření v kontextu aktuálního vývoje podnikatelského prostředí. V této souvislosti je zapotřebí vyzdvihnout systematicky vedenou rešeršní činnost, komplexně uvozující problematiku v rovině ekonomie, legislativy i podnikové ekonomiky. Následný empirický výzkum zpracovává srovnání spolehlivosti v podstatě pěti modelů predikce finanční tísně na základě databáze firem a institucí Albertina, dále jsou předloženy výsledky vlastního dotazníkového šetření zaměřeného na využívání predikčních modelů v podnikové praxi. Obě dvě roviny výzkumné činnosti jsou kompatibilní a přinášejí informace umožňující uceleně hodnotit zkoumanou problematiku. Obsah disertační práce je tedy aktuální, v souladu s jejím názvem i zaměřením doktorského studijního programu P 6208 Ekonomika a management.

c) cíle disertační práce a jejich naplnění:

Doktorandka v úvodních dvou kapitolách své práce jasně formulovala cíle disertační práce a pracovní hypotézy, které byly v dalším textu ověřovány. Stanovený cíl disertační práce – analyzovat přesnost vybraných predikčních modelů – je následně rozveden i o jejich využití v praxi. Ovšem spíše než o analýzu využití daných modelů se práce zaměřuje na výzkum využití těchto modelů podnikovou praxí. Tato drobná nepřesnost na kvalitě díla neubírá. V kontextu cílů jsou formulovány i dvě nosné hypotézy, z nichž první předpokládá jádro činností ve výzkumu, druhá pak v analytických postupech. Další obsah disertační práce se pak orientuje na důsledné

naplnění výchozích premis. Proto lze závěrečná konstatování v kapitolách 8.7, 9.3, 9.4 a 10.1 považovat za seriózní a věrohodná. Cíl disertační práce je možné považovat za splněný.

d) formulace hypotéz a jejich testování:

Stanovené hypotézy („Modely predikce finanční tísně nejsou v rámci finanční analýzy v podnicích zpracovatelského průmyslu využívány“ – Hypotéza 1 a „Modely predikce finanční tísně založené na diskriminační analýze nejsou úspěšné při predikci úpadků a hodnocení finančního zdraví podniků zpracovatelského průmyslu v ČR“ – Hypotéza 2) jsou formulovány pregnančně a dávají prostor provést následná výzkumná a analytická šetření. Tato šetření probíhají cestou exaktních metod, které využívají bohatý statistický aparát a doktorandka zde prokazuje jeho pochopení i schopnost praktické aplikace. Dále jsou v práci využívány i „měkké“ postupy založené na vyhodnocení informací získaných ze strukturovaného dotazníku. I zde bylo prokázáno osvojení si metodiky tvorby dotazníků a schopnost pracovat s informacemi, které přinášejí. Přidanou hodnotou metodického postupu je i prokázání schopnosti dotazníkové šetření organizovat. Vybraný vzorek pro provedení analýz a jejich vyhodnocení, 85 podniků, lze považovat za uspokojivý a zjištěné závěry za průkazné. Dotazníkové šetření bylo připraveno pečlivě a s vědomím nízké výtěžnosti těchto postupů. Návržnost dotazníků leží v průměru, a proto vzorek podniků, které se šetření účastnily, lze akceptovat a zjištěné výstupy pak chápat jako průřez osloveným odvětvím.

Velice cenné je provedení komparace s výsledky obdobně vedených výzkumů. Tato polemika jasně podtrhuje samostatný tvůrčí přístup doktorandky i schopnost sebehodnocení a inteligentního oportunismu, který je předpokladem úspěšné další kariéry ve výzkumu a vývoji. Prezentované závěry tedy naplňují všechny atributy vědeckého díla.

e) výsledky disertační práce, přínos doktorandky:

Disertační práce Ing. Kateřiny Mičudové je z hlediska významu pro obor Podniková ekonomika a management přínosná. Z přínosů lze konkretizovat provedení zevrubné analýzy podniků ČR v období ekonomické krize pomocí predikčních modelů a následné zhodnocení jejich vypovídací schopnosti. V tomto směru jsou výstupy disertační práce využitelné jak pro akademické prostředí, tak i pro odbornou veřejnost (bankovní instituce, management podniků). Z výsledků práce jasně vyplývá, že zjištěné prognózy nelze při manažerském rozhodování přeceňovat, zvláště diskutabilní je snaha koncentrovat veškerou predikční sílu do úzce vymezeného číselného intervalu. Pokud bychom posuzovali predikční modely jako indikátory výkonnosti podniků, pak je zapotřebí konfrontovat jejich vypovídací sílu s přístupy VBM, kde vidím prostor pro další smysluplné rozpracování tématu.

Závěry empirického výzkumu lze využít jako hodnotnou informaci pro subjekty, které se investičně podílejí na rozvoji podniků a posuzují míru podstupovaného rizika, ale i pro instituce, které se zabývají výzkumem predikce úpadku.

Disertační práce, či její části, jsou přínosné i v pedagogické rovině – jako zdroj informací i inspirace pro výzkumné aktivity podobného zaměření.

f) publikační aktivity doktorandky:

Doktorandka Ing. Kateřina Mičudová vykazuje ve své disertační práci poměrně širokou publikační činnost. Za zmínku stojí především impaktovaný článek v odborném časopisu E+M (Ekonomie a Management), který vznikl na bázi disertační práce a jehož uveřejnění je důkazem kvality disertační práce samé. Dalších deset statí ve sborníku potvrzuje koncentrované úsilí doktorandky detailně se seznámit s tématy souvisejícími s náplní práce. Protože téma výzkumu není doposud vyčerpáno, lze doktorandce doporučit, nové a získané poznatky dále publikačně zhodnocovat.

e) otázky k diskusi v rámci obhajoby:

Do diskuse v rámci obhajoby této disertační práce doporučuji následující otázky:

1. Na straně 34 uvádíte obrázek 2: *Preference uživatelů finanční analýzy*. Zdůvodněte, proč udáváte za stěžejní indikátor pro vlastníky rentabilitu a konfrontujte tento svůj postoj s metodikou VBM.
2. Je možné indikovat u modelů predikce finanční tísně dopad rizik z vývoje podnikového prostředí?
3. Který ze zkoumaných modelů predikce finanční tísně vyjadřuje nejspolehlivěji trajektorii budoucího vývoje podniku a proč jste nezvolila pro analytické prověření jiné spektrum predikčních modelů?

h) vyjádření k návrhu na udělení vědecké hodnosti doktora v oboru:

Protože obsah posuzované disertační práce splňuje požadavky kladené na doktorskou disertační práci, samotná práce prokazuje, že je kvalitní, výstupy vznikly na podkladě samostatné vědecké a tvůrčí činnosti autorky a autorka v práci prokázala i znalosti potřebné pro další vědecký růst, o čemž svědčí i prezentovaná dosavadní publikační činnost, **doporučuji** tuto doktorskou disertační práci k obhajobě. V případě úspěšné obhajoby **navrhuji Ing. Kateřině Mičudové** udělit hodnost **doktora (Ph.D)** v oboru **Podniková ekonomika a management**

V Plzni, dne 4. října 2012

doc. Ing. Emil Vacík, Ph.D.